

CENTER FOR
THE DEFENCE OF
THE INDIVIDUAL

המוקד להגנת הפרט

مركز الدفاع عن الفرد

רחוב אבו עוביידה 4
ירושלים 97200
טל. 02.6283555
פקס. 02.6276317

شارع أبو عبيده ٤
القدس ٩٧٢٠٠
هاتف. ٠٢. ٦٢٨٣٥٥٥
فاكس. ٠٢. ٦٢٧٦٣١٧

mail@hamoked.org.il
www.hamoked.org.il

תאריך : 13.8.2014
בתשובה נא לציין : 31250

בפקס : 03-6976711

דחוף!

לכבוד
ח"כ משה (בוגי) יעלון
שר הביטחון
דרך היחידה לפניות ותלונות הציבור

א.נ.,
הנדון : מניעה שרירותית על יציאתם של תושבי הגדה המערבית בגשר אלנבי

1. בחודשיים האחרונים מקבל המוקד להגנת הפרט פניות בקצב הולך וגובר מתושבי הגדה המערבית שישראל מונעת את יציאתם לחו"ל דרך גשר אלנבי. מרבית הפונים הם אנשים החיים בחו"ל אשר הגיעו לגדה המערבית לביקור במהלך חג הרמדאן ולקראת עיד אל פיטר וביניהם סטודנטים, אנשי אקדמיה ועסקים העובדים בחו"ל וכדומה.
2. פניות אלה אף הלכו וגברו בשבועיים האחרונים מאחר ולתושבים פלסטינים רבים שיציאתם נמנעה נמסר בעל-פה, אם במת"קים הישראליים השונים ואם במשרדי הקישור הפלסטיני בכל רחבי הגדה המערבית, כי המניעה על יציאתם תוסר ביום 1.8.2014. בימים האחרונים ונתקלנו במקרים רבים בהם נמסר כי המניעה תוסר ביום 1.9.2014.
3. אדגיש, כי מידע זה שנמסר לתושבים מנע מהם, מטבע הדברים, לפעול באופן מלא למימוש זכויותיהם ולהשיג כנגד מניעת יציאתם לחו"ל, מאחר ונמסר להם ממקור מוסמך כי מניעות אלה יוסרו אוטומטית. שלא במפתיע, שבה ישראל ומנעה את יציאתם לחו"ל דרך גשר אלנבי של תושבים פלסטינים אלה, שניסו לצאת החל מיום 2.8.2014.
4. מן השטח עולה אפוא תמונת מציאות, לפיה בחודשיים האחרונים הוטלה מניעת יציאה גורפת על פלסטינים תושבי הגדה המערבית, להם התחייבויות של עבודה או לימודים בחו"ל, העולה כדי ענישה קולקטיבית, האסורה באיסור חמור על פי **הדין הבינלאומי :**

No general penalty, pecuniary or otherwise, shall be inflicted upon the population on account of the acts of individuals for which they cannot be regarded as jointly and severally responsible.

(סעיף 50 לכללים הנספחים לאמנת האג, 1907).

5. **אנו מוחים נחרצות כנגד החלטה של מניעה גורפת זאת**, אשר פוגעת באלפי בני אדם שאינם אשמים בדבר, ואשר זכותם לחופש תנועה, מארצם לארצות אחרות, נשללת באופן מוחלט, ללא הבחנה וללא הגבלת זמן.

6. זכותם של פלסטינים תושבי השטחים לחופש תנועה היא זכות יסוד :

זכותו של הפרט לנוע באופן חופשי בגבולות מדינתו ומחוצה להן, היא ביטוי מובהק לאוטונומיה של הרצון הפרטי. העיקרון החוקתי - הנגזר מכבוד האדם - בדבר פיתוח אישיותו של כל פרט, כולל בחובו את חופש התנועה. אכן, **ההגנה החוקתית על חופש התנועה היא ביטוי להגנה החוקתית הניתנת בישראל לחירות (בג"ץ 5016/96 חורב נ' שר התחבורה).**

7. גם בעיתות חירום, יש לבצע איזון בין הצורך הביטחוני הדוחק לבין הזכות הנפגעת :

אין אפשרות לקיים הבחנה חדה בין מעמד זכויות האדם בעת לחימה ומעמדן בעת שלום. קו הגבול בין טרור לרגיעה הוא דק. כך בכל מקום. כך בוודאי בישראל. אין אפשרות לקיים אותו לאורך זמן. **עלינו להתייחס לזכויות האדם ברצינות הן בעת לחימה והן בעת רגיעה.** עלינו להשתחרר מהאמונה התמימה, כי עם חלוף הטרור ניתן להשיב את מחוגי השעון אחורה (בג"ץ 7052/03 **עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי נ' שר הפנים**).

8. בנוסף, כלל לא ברור איזה צורך ביטחוני משרתת מניעה גורפת זו, שכן כלל העוברים במעבר אלנבי מזוהים ונבדקים, וכן נבדקת כבודתם.

9. כמו כן, ההוראה להחלטה של מניעה גורפת זו מעולם לא פורסמה כנדרש. **חובה על המפקד הצבאי לפרסם את הצו שמכוחו מוטלות הגבלות מעין אלו, ולהביאו לידיעת האוכלוסייה הנפגעת, ולא להסתמך על תמונת מציאות העולה מהשטח.**

10. לבסוף, **חובה על המפקד הצבאי לתת מענה למקרים הומניטאריים דחופים, שעלולים לחייב יציאה מיידיית לחו"ל, דוגמאת טיפולים רפואיים דחופים.** עד כה לא פורסם כיצד יש לפנות במקרים אלו ומה המענה שיינתן להם.

11. אנו מצפים כי המניעה השרירותית **תוסר לאלתר!** כמו כן, נא להשיב על מכתבנו זה בדחיפות.

בכבוד רב,

דליה קרשטיין
מנכ"לית

העתקים :
אלוף ניצן אלון, המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית
תא"ל דוד מנחם, ראש המינהל האזרחי